

Standarde și Proceduri arheologice: Săpătura arheologică

Cuprins

STANDARD

Definiția săpăturii arheologice
Scopul săpăturii arheologice
Cazuri de necesitate

PROCEDURI

1 Introducere
2 Principii: Codul deontologic al CNA
3 Proceduri
    3.1 *Identificarea Proiectului de săpătură arheologică*
    3.2 *Proiectul de cercetare arheologică și Rezumatul*
    3.3 *Săpătura arheologică*
    3.4 *Evaluarea post-săpătură*
    3.5 *Analiza*
    3.6 *Publicarea și diseminarea Raportului de săpătură*
    3.7 *Monitorizarea*
    3.8 *Arhive, proprietate și localizare*
    3.9 *Alte considerații*

Anexa 1 - Tehnici de săpătură și tehnici de înregistrare

Anexa 2 - Conținutul raportului de evaluare post-săpătură

STANDARD AND GUIDANCE

for archaeological excavation

The standard and guidance for archaeological excavation was formally adopted as IFA approved practice at the Annual General Meeting of the Institute held on 22 September 1995

Published September 1995
Revised September 2001

SETTING STANDARDS IN ARCHAEOLOGY

STANDARD AND GUIDANCE For field excavation

Contents

STANDARD

The *Standard*
Definition of archaeological excavation
Purpose of archaeological excavation
Occurrence

GUIDANCE

1 Introduction
2 Principles: the *Code of conduct* and other by-laws of the IFA
3 Procedures
    3.1 Project identification
    3.2 Briefs/project outlines, specifications and project designs
    3.3 Fieldwork
    3.4 Post-excavation assessment
    3.5 Project design
    3.6 Analysis
    3.7 Publication and dissemination
    3.8 Monitoring
    3.9 Archives, ownership and deposition
    3.10 Other considerations

Annex 1 Excavation techniques and recording techniques

Annex 2 Contents of post-excavation assessment report

Annex 3 Contents of a data structure report

Annex 4 Recommendations for digital

- Anexa 3** - Conținutul raportului de date structurate archives
Anexa 4 - Recomandări pentru arhivele digitale

STANDARD

The Standard

STANDARD

Standard – Săpătura arheologică

O săpătură arheologică va examina și înregistra patrimoniul arheologic dintr-o anumită zonă sau sit folosind acele metode și practici specifice considerate a fi cele mai potrivite pentru a atinge scopurile propuse prin proiect. Acestea vor respecta regulile stabilite prin Regulamentul Săpăturilor Arheologice din România și principiile din Codul Deontologic al Arheologilor din România, precum și toate celelalte norme legale aflate în vigoare.[...]

Definiția

Săpătura arheologică este operațiunea planificată de punere în practică a unui Proiect de cercetare cu obiective bine definite prin lucrări de teren neintruzive/intruzive și controlate, prin care se examinează, înregistrează și interpretează patrimoniul arheologic dintr-o zonă delimitată sau sit, aflate într-un teren ori sub luciul unei ape. Datele înregistrate, patrimoniul mobil recoltat și patrimoniul imobil rezultat prin săpătură sunt studiate, rezultatul fiind publicat în detaliu

Scopul

Scopul săpăturii arheologice este de a examina patrimoniul arheologic dintr-o anumită zonă sau sit, în contextul impus de obiectivele cercetării, cu scopul de a înțelege mai bine o înregistrare anterioară a aceluși patrimoniu (realizată prin evaluare teoretică sau de teren), de a analiza și interpreta rezultatele și de a le disemina cât mai larg posibil

Cazuri de necesitate

Săpătura arheologică poate fi necesară:

în cadrul unui Proiect de cercetare arheologică care nu este generat de o amenințare specifică la adresa patrimoniului arheologic

ca parte a unui Studiu de Impact asupra Mediului (SIM = Environmental Impact Assessment – EIA, vezi și 3.1.4)

ca răspuns la o viitoare intervenție asupra solului care reprezintă o amenințare la adresa potențialului arheologic a unei zone delimitate sau a unui sit arheologic.

ca parte a unui proces de amenajare a teritoriului (în cadrul legal stabilit de documentațiile de urbanism naționale, regionale, locale și/sau în stadiul elaborării acestora).

în cazul unor procese naturale, lucrări de agricultură, lucrări forestiere, lucrări de îmbunătățiri funciare, lucrări de utilitate publică și a altor tipuri de

An archaeological excavation will examine and record the archaeological resource within a specified area using appropriate methods and practices. These will satisfy the stated aims of the project, and comply with the Code of conduct, Code of approved practice for the regulation of contractual arrangements in field archaeology, and other relevant by-laws of the IFA. It will result in one or more published accounts and an ordered, accessible archive.

Definition of excavation

The definition of archaeological excavation is a programme of controlled, intrusive fieldwork with defined research objectives which examines, records and interprets archaeological deposits, features and structures and, as appropriate, retrieves artefacts, ecofacts and other remains within a specified area or site on land, inter-tidal zone or underwater. The records made and objects gathered during fieldwork are studied and the results of that study published in detail appropriate to the project design.

Purpose of excavation

The purpose of excavation is to examine the archaeological resource within a given area or site within a framework of defined research objectives, to seek a better understanding of and compile a lasting record of that resource, to analyse and interpret the results, and disseminate them.

Occurrence

Excavation may arise:

within a programme of research not generated by a specific threat to the archaeological resource

as part of an Environmental Impact Assessment (EIA) (see 3.1.3 below)

in response to a proposed development which would threaten the archaeological resource

as part of the planning process (within the framework of 2 appropriate national planning policy guidance notes) and/or development plan policy

outside the planning process (eg ecclesiastical development, coastal erosion, agriculture, forestry and countryside management, works by public utilities and

lucrări prevăzute de legislația în vigoare

în cazul necesității elaborării de planuri de dezvoltare inițiate la nivel privat, local, regional, național sau internațional.

Săpătura arheologică poate fi deci inițiată sau desfășurată ca urmare a cererii unor unei persoane fizice sau juridice de drept public sau privat (autorități centrale sau locale, instituții cu atribuții de urbanism, comisii naționale, instituții guvernamentale, instituții publice muzeale, de cercetare sau învățământ superior, proprietari individuali de teren, investitori publici sau privați, arheologi etc.).

Proceduri

1 Introducere

1.1 Aceste proceduri încearcă să definească cele mai bune modalități pentru executarea săpăturilor arheologice, conform standardului, pentru aplicarea lor în teren și în Raportul de săpătură arheologică, respectând CDAR. De asemenea, încearcă să extindă și să explice definițiile generale din RSAR

1.2 Standardul și procedurile se aplică tuturor tipurilor de cercetări arheologice neintrusive și/sau destructive fie că sunt generate de cercetarea fundamentală, de interesul comunității locale în cadrul procesului de planificare urbanistică, de propuneri investiționale individuale - în toate cazurile în care patrimoniul arheologic este amenințat.

2. Principii: Codul Deontologic al Arheologilor din România

2.1 Arheologul care întreprinde o cercetare de teren trebuie să adere la principiile conținute de Codul Deontologic al Arheologilor din România, și la legile care guvernează aceste principii:

1 Arheologul trebuie să conceapă cercetarea prin săpătură arheologică pentru a obține maximum de informații științifice și să asigure aplicarea celor mai bune metode pentru le a salva și înregistra

3 Arheologul are responsabilitatea de a asigura, cât mai mult posibil, conservarea patrimoniului arheologic

4 Arheologul trebuie să adere la cele mai înalte standarde etice și de comportament responsabil în prelucrarea materialelor arheologice

5 Arheologul are responsabilitatea de a face publice rezultatele cercetării într-un interval de timp cât mai scurt

2.2 Arheologul care conduce o echipă de cercetare: [...]

2. trebuie să recunoască dreptul angajaților și colegilor săi de a avea aspirații în probleme legate de carieră, sănătate, siguranța muncii și să asigure șanse

statutory undertakers)

in connection with management plans and mitigation strategies by private, local and national or international bodies

Excavation may therefore be instigated or commissioned by a number of different individuals or organisations, including local planning authorities, national advisory bodies, government agencies, private landowners, developers or their agents, archaeological researchers, etc.

GUIDANCE

Introduction

1.1 This *guidance* seeks to define best practice for the execution of excavations and concomitant reporting, in line with the by-laws of the IFA, in particular the *Code of conduct* and *Code of approved practice for the regulation of contractual arrangements in field archaeology*. It seeks to expand and explain general definitions in the Codes for the practice of fieldwork and reporting.

1.2 The *Standard and guidance* apply to all types of excavations (land-based, inter-tidal and underwater) whether generated by academic research, by local interest, through the planning process, by management proposals or by any other proposals which may affect the archaeological resource within a specified area.

Principles: The Code of conduct and other by-laws of the IFA

An archaeologist undertaking archaeological excavations must adhere to the five major principles enshrined in the IFA *Code of conduct*, and the rules governing those principles.

3 The archaeologist shall conduct his or her work in such a way that reliable information about the past may be acquired, and shall ensure that the results be properly recorded.

2 The archaeologist has a responsibility for the conservation of the archaeological heritage.

1 The archaeologists shall adhere to the highest standards of ethical and responsible behaviour in the conduct of archaeological affairs.

4 The archaeologist has the responsibility for making available the results of archaeological work with reasonable dispatch.

5 The archaeologist shall recognise the aspirations of employees, colleagues and helpers with regard to all matters relating to employment, including career development, health and safety, terms and conditions of employment and equality of opportunity.

egale pentru angajare și perfecționare profesională.

2.3.2. [Arheologul... este răspunzător pentru încheierea unui contract,... ale cărui clauze] asigură că termenii activității specifice sunt foarte clar definiți.

2.2. [Code of approved practice for the regulation of contractual arrangements in field archaeology] ...ensure that the terms for all work are clearly defined, normally by contract.

3 Procedures

3 Procedures

3.1 Identificarea Proiectului de săpătură arheologică

3.1 Project identification

3.1.2 În funcție de rezultate, săpătura poate fi continuată, cererea în acest sens fiind înaintată Comisiei Naționale de Arheologie (vezi și 3.2.8).

3.1.2 Depending on the results of the assessment further archaeological work may be required and such requirements are normally determined by the planning archaeologist or curator (but see 3.2.8).

3.1.3 Studiile de Impact asupra Mediului se aplică acelor proiecte pentru care acest lucru este prevăzut de legislația în vigoare privitoare la protecția mediului în scopul de a analiza posibilele efecte ale lucrărilor înainte de adoptarea unei decizii care să permită investiția respectivă.

3.1.3 Environmental Impact Assessment (EIA) applies to projects potentially having significant environmental effects

3.1.5 Propunerile de management ale unei zone, inițiate de persoane de drept privat sau organizații non-guvernamentale, pot și ele avea ca efect realizarea unei săpături arheologice ce își propune protecția sau îmbunătățirea protecției mediului și a patrimoniului arheologic.

3.1.6 Management proposals by private landowners or others may also result in excavations, to obtain information in order to enhance or protect the understanding and management of the environmental or archaeological resource.

3.1.6 Zona supusă săpăturii arheologice trebuie să fi fost deja identificată și selectată de arheolog pe baza unei evaluări teoretice sau a temelor de cercetare determinate de interesul științific academic. Aceasta poate include activitatea depusă deja de institute de cercetare, universități, muzee, instituții guvernamentale, autorități locale, companii private, grupuri sau persoane individuale.

3.1.5 In a research context, excavation area(s) will have been identified and selected by an archaeologist on the basis of specific aspects or themes relating to defined research interests. This could include work undertaken through universities, central government agencies, local authorities, museums, independent trusts, amateur organisations and societies, private companies, groups or individuals.

3.1.8 Este obligatoriu pentru arheologi să realizeze o săpătură arheologică preventivă sau de salvare numai pe baza unui proiect ce conține specificații scrise (vezi Anexele 2 și 3) și asupra cărora s-a căzut de acord cu investitorul. Numai astfel va fi asigurată adecvarea mijloacelor la cerințe și numai în acest caz respectarea standardelor metodologice de către arheologi poate fi corect cuantificată și măsurată.

3.1.7 **However it arises an archaeologist should only undertake an excavation which is governed by a written specification or project design (see Appendices 2 and 3) agreed by all relevant parties, as this is the tool against which performance, fitness for purpose, and hence achievement of standards, can be measured.**

3.2 Proiectul săpăturii arheologice, Rezumatul și Fișa tehnică

3.2 Briefs/project outlines, specifications and project designs

3.2.1 Stadiul pregătirii și planificării oricărui proiect este esențial pentru asigurarea succesului său. Această parte se referă la stadiile inițiale ale proiectului, după ce evaluarea teoretică și de teren a constatat nevoia de a continua cercetarea.

3.2.1 The planning and preparation stage of any project is key to its success. This section addresses the initial design stages of an excavation.

3.2.4 Rezumatul proiectului este o trasare a liniilor directoare, cu indicarea scopului care face necesară desfășurarea acestei activități și a standardelor cuantificabile pe baza cărora se poate constitui un proiect de săpătură arheologică

3.2.2 A brief (or project outline in Scotland) is an outline of the circumstances to be addressed, with an indication of the scope of works that will be required [...]. It does not provide sufficient detail to form the basis for a measurable standard; but it could form the basis for a specification or a project design.

3.2.5 Rezumatul va forma baza proiectului.

3.2.5 A brief/project outline or a specification may form the basis for a project design.

3.2.7 Un proiect va specifica, de asemenea, modul de lucru, cu destule detalii care să-l facă cuantificabil, implementabil și monitorizabil pornind de la un standard. Proiectul poate să cuprindă informație adițională care să acopere și detaliile contractuale, așa cum sunt cele la nivel de resurse umane sau costuri

3.2.8 Proiectul trebuie să fie conceput [în limba română,] de persoane calificate și experimentate care să folosească la nevoie experiența specialiștilor din alte domenii

3.2.10 Nici o săpătură arheologică nu poate avea loc decât pe baza Proiectului de săpătură arheologică aprobat, aceasta constituind singura modalitate de a cuantifica și măsura performanțele respectivei cercetări.

3.2.11 Proiectul de cercetare trebuie să fie elaborat [în limba română,] în termeni clari și în suficient detaliu pentru a permite o informare corectă și la obiect din punct de vedere științific și juridic.

3.2.12 În pregătirea Proiectului arheologul trebuie să aibă în vedere toate tehnicile de săpătură (Anexa 1) ca să poată decide în cunoștință de cauză care dintre ele este cea mai adecvată atingerii scopului, cerând sfatul unui specialist dintr-un alt domeniu acolo unde este cazul.

3.2.13 În planificarea și execuția săpăturilor, acolo unde nu există o amenințare directă sau imediată la adresa patrimoniului arheologic, arheologul trebuie să se asigure că săpătura va produce minimum de distrugere pentru atingerea scopului proiectului de cercetare.

3.2.14 Proiectul trebuie să includă o strategie pentru înregistrarea cu mijloace digitale a conținutului săpăturii, artefacte și ecofacte deopotrivă (vezi și 3.3.8).

3.2.15 Atunci când săpătura se încheie înainte de atingerea scopului final al proiectului și bunuri de patrimoniu arheologic rămân *in situ*, atunci când au fost descoperite vestigii arheologice de importanță deosebită, arheologul poate propune continuarea săpăturii. În aceste situații, el este obligat să informeze instituțiile cu competențe în domeniu și să se asigure că sunt luate măsurile manageriale și de protecție potrivite (vezi și 3.3.1) pentru conservare până în momentul aprobării continuării cercetării.

3.2.16 Săpătura arheologică va urma planificarea propusă; orice tehnică folosită trebuie adaptată la specificul zonei/sitului, fără a deveni inflexibilă și nereprezentativă.

3.2.17 În conceperea proiectului arheologul va lua în considerare și cazurile în care pot apare diverse situații neprevăzute pentru care trebuiesc asigurate resurse suplimentare. În multe cazuri atingerea obiectivelor propuse prin proiect poate fi imposibilă în lipsa dovedirii, de către părți, a unui grad rezonabil de

3.2.4 A project design also sets out a schedule of works in sufficient detail for the work undertaken to be quantifiable, implemented and monitored, and therefore also forms the basis for a measurable standard. However, a project design may include additional information which covers contractual details such as staffing levels or cost

3.2.6 Briefs/project outlines, specifications and project designs must be prepared by suitably qualified and experienced persons, using specialist advice where necessary.

3.2.9 No excavation should take place on the basis of a brief/project outline alone, as it could not achieve the appropriate standard, there being nothing to measure performance against.

3.2.10 The specification or project design must be expressed in sufficiently robust terms and in sufficient detail to withstand challenges on archaeological or legal grounds.

3.2.11 In preparing a specification or a project design the archaeologist must give full consideration to all available practicable methods of excavation (Annex 1), and decide upon the most appropriate and best available to meet the purpose of the work, seeking specialist advice where necessary.

3.2.12 In both the planning and execution of excavations, where there is no immediate threat to the archaeological resource, the archaeologist must ensure that the excavation causes the minimum damage or destruction necessary to meet the stated research aims of the project.

3.2.13 The project design should include an agreed collection and disposal strategy for any digital content produced during the excavation as well as any artefacts and ecofacts (see also 3.3.8).

3.2.14 It follows that such fieldwork may be properly terminated, as long as the resource is left in a stable condition, before the project design is fulfilled, if remains of such significance are discovered as to call into question the decision to excavate. In such circumstances the archaeologist should inform the relevant bodies and seek to ensure that appropriate management measures are taken (see also 3.3.1).

3.2.15 The specification or project design must be suited to the project under consideration; any methods advocated must reflect the nature of archaeological remains likely to be found and should not become inflexible irrespective of site.

3.2.16 When preparing a specification or project design, consideration should be given to the inclusion of appropriate contingency arrangements with respect to field procedures and thus often resourcing. In many cases it may not be possible to meet the project objectives without a reasonable degree of flexibility to

flexibilitate în aplicarea cerințelor profesionale. Responsabilii de programe sau de proiecte trebuie să fie conștienți de faptul că aplicarea rigidă a unor cerințe poate cauza nerealizarea unor obiective arheologice și ne-arheologice propuse. Prioritatea constă în a obține cât mai multe informații despre zonă/sit. Măsurile preconizate a fi luate în cazul apariției situațiilor neprevăzute trebuie precizate distinct în cadrul contractual și arheologul trebuie să poată pune la dispoziție toate elementele pentru a demonstra imposibilitatea predictibilității acestor situații.

3.2.18 Planul sau proiectul trebuie să conțină cel puțin aceste elemente:

- locația administrativă a sitului
- descriere geologică și topografică (inclusiv ridicarea topo în coordonate ST70) și descrierea unor puncte de reper)
- descriere arheologică și istorică
- referiri la legislația aplicabilă aflată în vigoare
- scopuri generale și specifice ale cercetării
- tehnicile de săpătură preconizate
- conținutul și distribuția spațială a artefactelor și ecofactelor în teren
- măsuri pentru conservarea primară a artefactelor
- metodologia folosită în etapa post-săpătură
- pregătirea raportului
- propuneri de publicare și diseminare
- probleme referitoare la regimul drepturilor de autor
- modalitatea de depunere în arhiva instituției
- calendarul săpăturii (eventual carnetul de săpătură)
- probleme legate de echipa de cercetare
- considerații de protecția și siguranța muncii
- proceduri de monitorizare
- modul de reglementare a situațiilor neprevăzute.

3.2.18 Conținutul detaliilor este dezvoltat în Anexe 2 și 3.

3.2.19 Raportul rezultat trebuie să conțină suficiente date obiective pentru a permite adoptarea unei decizii informate și rezonabile.

3.2.21 Proiectul trebuie să identifice datele standard relevante pentru organizațiile care vor folosi conținutul informațiilor și sistemul de înregistrare a lor folosit în proiect

3.3 Săpătura arheologică

3.3.1 Proiectul aprobat de CNA trebuie să fie acceptat de toate părțile înainte de începerea lucrului. Orice schimbare trebuie acceptată în scris de toate părțile implicate.

3.3.2 Resursele folosite (forță de muncă, echipament, locuințe etc) trebuie folosite astfel încât

apply professional judgement in the field. Commissioners and curators should be advised that overly rigid requirements might unavoidably result in a failure to meet archaeological and non-archaeological objectives. Contingency arrangements should not be open-ended but should be properly specified in their own right and reflect prior knowledge of the site, the physical context of the site and the primary objectives of the excavation. Contractors must be in a position to justify in detail the eventual implementation of contingency arrangements.

3.2.17 The specification or project design should contain, as a minimum, the following elements:

- non-technical summary
- site location (including map) and descriptions
- context of the project
- geological and topographical background
- archaeological and historical background
- reference to legislation
- general and specific aims of fieldwork
- field methodology
- collection and disposal strategy for artefacts and ecofacts
- arrangements for immediate conservation of artefacts
- post-fieldwork methodology and report preparation
- report preparation (method)
- publication and dissemination proposals
- copyright
- archive deposition
- timetable
- staffing
- Health and Safety considerations
- monitoring procedures
- contingency arrangements (if appropriate)

3.2.18 The contents and different weighting of detail between specification and/or project design are amplified in Appendices 2 and 3.

3.2.19 An archaeologist responding to a tender which includes a brief/project outline or specification may refer to these in the project design, taking care to include sufficient detail.

3.2.21 The specification or project design should identify relevant data standards for record organisation and content that will be used in information recording systems employed by the project.

3.3 Fieldwork

3.3.1 The specification and/or project design must be agreed by all relevant parties before work commences.[...] Any variations must be agreed in writing by all relevant parties.

3.3.2 Sufficient and appropriate resources (staff, equipment, accommodation etc) must be used to

să asigure succesul proiectului în limita de timp stabilită, la standarde acceptabile, îndeplinind toate cerințele. Orice posibilitate de apariție a unui element neprevăzut trebuie să fie identificată cu claritate și justificată. Arheologul care conduce săpătura trebuie este responsabil și pentru toate problemele referitoare la resursele umane, pentru toate nivelele de încadrare.

3.3.3 Toate tehnicile folosite pentru realizarea obiectivelor trebuie să fie conforme cu legislația în vigoare și perfect justificabile, inclusiv săpătura realizată cu echipament mecanic în suprafață și/sau șanțuri.

3.3.5 Participanții la cercetare, inclusiv subcontractorii, trebuie să fie calificați și să aibă experiența necesară rolului atribuit în proiect, să fie angajați conform legii. Responsabilul cercetării (al sitului) trebuie să fie arheolog expert.

3.3.6 Participanții la cercetare, inclusiv subcontractorii, trebuie să fie pe deplin implicați în munca lor și să înțeleagă scopurile și metodologia proiectului.

3.3.7 Toate echipamentele trebuie să fie potrivite scopului propus al cercetării și să fie folosite în condiții de siguranță, conform Procedurilor și recomandărilor specifice. Se va acorda atenție faptului că unele echipamente sunt subiectul unor verificări speciale.

3.3.8 Înregistrările (scrise, grafice, electronice, digitale și fotografice) trebuie să se conformeze standardelor. Înregistrările digitale făcute ca parte a proiectului trebuie să conțină date standard. Arheologul trebuie să se asigure că înregistrările digitale, pe hârtie și fotografice vor fi stocate în siguranță, în locuri potrivite, vor avea copii de siguranță, iar acestea vor fi depozitate în locații diferite.

3.3.9 Artefactele și informațiile legate de mediu, strategiile și tehnicile folosite pentru recoltarea lor trebuie să fie potrivite scopului pentru care au fost culese și trebuiesc înțelese de toți cei implicați în proiect.

3.3.10 La încheierea șantierului trebuie completată cel puțin o Fișă tehnică care să fie predată imediat direcției de specialitate din cadrul Ministerului Culturii și Culturilor și, acolo unde este cazul, unei organizații centrale guvernamentale în decursul a 6 luni de la încheierea săpăturilor sau chiar mai devreme, în funcție de specificațiile contractuale. Aceasta trebuie să conțină destule detalii care să folosească cercetătorilor și să le faciliteze accesul la Proiectul aflat în arhivă.

3.3.11 Atunci când este vorba despre o săpătură sistematică, raportul trebuie să conțină destulă informație pentru a permite oricărui arheolog să afle dacă au fost îndeplinite sau nu standardele și scopurile

enable the project to be completed successfully, within the timetable, to an acceptable standard, and comply with all statutory requirements. Any contingency elements must be clearly identified and justified. It is the role of the archaeologist undertaking the work to define appropriate staff levels.

3.3.3 All techniques used must comply with relevant legislation and be demonstrably fit for the defined purpose(s).

3.3.5 All staff, including subcontractors, must be suitably qualified and experienced for their project roles, and employed in line with relevant legislation and IFA by-laws (see Appendix 6). The site director and/or manager should preferably be a corporate member of the IFA.

3.3.6 All staff, including subcontractors, must be fully briefed and aware of the work required under the specification, and must understand the aims and methodologies of the project.

3.3.7 All equipment must be suitable for its designated purpose and in sound condition, complying with Health and Safety Executive regulations and recommendations. It should be noted that some items of equipment are subject to specific statutory controls...

3.3.8 Full and proper records (written, graphic, electronic, digital and photographic as appropriate) should be made for all work, using *pro forma* record forms and sheets as applicable. Digital records created as part of the project should comply with specified data standards. An archaeologist must ensure that digital information, paper and photographic records should be stored in a secure and appropriate environment, and be regularly copied or backed up, and copies stored in a separate location.

3.3.9 Artefact and environmental data collection and discard policies, strategies and techniques must be fit for the defined purpose, and understood by all staff and subcontractors

3.3.10 As a minimum, a site summary (see English Heritage 1991) or data structure report (see Appendix 1 and Historic Scotland 1996a) should be submitted to the appropriate Sites and Monuments Record, the National Archaeological Record and, where appropriate, the central government conservation organisation within six months of completion of the fieldwork or earlier, as may be specified by contractual or grant conditions. This should contain sufficient detail to help researchers to find and access the project archive.

3.3.11 Where an excavation has been carried out as part of the planning process, the report must contain sufficient information to enable the planning archaeologist to determine whether or not any condition

științifice propuse prin Proiectul de cercetare.

3.3.12 Regulamentele de protecția muncii nu pot fi ignorate, indiferent cât de imperativă este nevoia de a obține informații arheologice. Protecția muncii va fi prioritară oricăror probleme de interes arheologic. Toți arheologii care participă la lucrări de teren trebuie să fie instruiți pentru protecția muncii și trebuie să se supună Procedurilor și practicilor muncii în siguranță; procedurile de protecția muncii trebuie să fie înțelese și acceptate în scris de toți cei implicați, înainte de începerea lucrului. Riscurile trebuie să fie evaluate și documentate la fiecare proiect de săpătură, în acord cu legislația în vigoare.

3.3.13 Arheologii și specialiștii implicați în prelucrarea materialului arheologic sunt sfătuiți să notifice direcției de specialitate a Ministerului Culturii și Cultelor orice dispoziții oneroase pe care le dă investitorul.

3.4 Evaluarea post-săpătură

3.4.1 Există câteva sisteme procedurale, dar aceleași principii sunt valabile pentru toate. În funcție de scara și conținutul proiectului, acestea pot fi mai mult sau mai puțin formale.

3.4.2 Evaluarea post-săpătură se realizează, în mod normal, după încheierea lucrărilor de teren și arhivarea informațiilor pentru analiză și publicare. Aceasta implică estimarea proiectului față de momentul său inițial (vezi 3.2), determinarea extinderii cercetării față de scopurile inițiale și identificarea noilor probleme pe care le ridică săpătura și care pot fi incluse în raportul post-săpătură (vezi 3.5).

3.4.3 Raportul de evaluare post-săpătură trebuie să fie parte a proiectului după arhivare. Raportul trebuie să includă date despre cantitatea și calitatea datelor obținute, despre potențialul datelor arheologice de a răspunde scopurilor cercetării și recomandările privind stocarea informațiilor (detalii în Anexa 2).

3.4.4 Evaluarea săpăturii trebuie făcută de arheologi calificați și experimentați care să cunoască proiectul înainte de începerea lucrărilor. Nivelul înregistrării datelor și prelucrării materialelor obținute trebuie să fie potrivit scopurilor proiectului.

3.4.5. Produsul primar și esențial al unei săpături este Raportul în limba română, care trebuie să conțină și o evaluare pentru publicarea informațiilor și/sau continuarea săpăturilor. Copii ale raportului trebuie trimise și DJCCPCN județene sau a Municipiului București.

has been discharged.

3.3.11 Health and Safety regulations and requirements cannot be ignored no matter how imperative the need to record archaeological information; hence Health and Safety will take priority over archaeological matters. All archaeologists undertaking fieldwork must do so under a defined Health and Safety Policy. Archaeologists undertaking fieldwork must observe safe working practices; the Health and Safety arrangements must be agreed and understood by all relevant parties before work commences. Risk assessments must be carried out and documented for every field project, in accordance with Management of Health and Safety at Work Regulations 1992.

3.3.11 ... Archaeologists are advised to note the onerous responsibilities of the role of a planning supervisor.

3.4 Post-excavation assessment

3.4.1 There are several procedural systems in place, but certain principles apply to them all. Depending on the scale and content of the project, they may be more or less formal.

3.4.2 In England a post-excavation assessment should normally be carried out after the completion of the fieldwork and site archive to assess the potential for further analysis and publication (English Heritage 1991, 15; see 3.4.5 on data structure reports for Scotland). This involves the assessment of the project against the original project design (see 3.2) to determine the extent to which the original research aims have been met, and the identification of any new research questions to be incorporated in a post-excavation project design (see 3.5).

3.4.3 A post-excavation assessment report should be produced, and this report will form part of the project archive. It should include a statement of the quantity and perceived quality of the data in the site archive, a statement of the archaeological potential of the data to answer the project research aims, and recommendations on the data storage and curation requirements. Details of the post-excavation assessment report are given in Annex 2.

3.4.4 Post-excavation assessment work must be carried out by suitably qualified and experienced staff, who must be apprised of the project design before commencing work. The level of assessment of records and materials should be appropriate to the aims and purpose of the project.

3.4.5 In Scotland the primary product of an excavation is the data structure report (see Appendix 1, Annex 3 and Historic Scotland 1996b) with a costed assessment or project design for further fieldwork and/or post-excavation and publication. [...] Copies of the data structure report should be lodged with the local

archaeological curator.

3.4.6 Atât cât îi permite confidențialitatea specifică proiectului, arheologul trebuie să-și pregătească din timpul săpăturilor sau, oricum, cât mai repede, un raport tehnic care să poată fi publicat sau inclus în arhivă.

3.4.7 Scopurile cercetării pot fi revizuite după încheierea evaluării săpăturii. Chiar dacă scopurile inițiale au rămas aceleași, identificarea materialului care merită un studiu mai aprofundat poate duce la continuarea/refacerea/innoirea proiectului (vezi 3.2).

3.4.8 Evaluarea post-săpătură trebuie să facă parte din arhiva proiectului (vezi Anexa 4).

3.5 Analiza

3.5.1 Analiza trebuie să fie conformă proiectului inițial sau evaluării post-săpătură; orice schimbare față de acestea trebuie prezentată de părți în scris.

3.5.2 Toate tehnicile folosite pentru realizarea obiectivelor trebuie să fie conforme cu legislația în vigoare și perfect justificabile.

3.5.3 Participanții la analiză, inclusiv subcontractorii, trebuie să fie calificați și să aibă experiența necesară rolului atribuit în proiect [...]

3.5.4 Toate informațiile și datele rezultate din faza de analiză trebuie incluse în Raport și în arhiva proiectului. Datele și interpretările acestora vor fi publicate (vezi 3.7).

3.6 Publicarea și diseminarea

3.6.1 Formatul în care se vor publica rezultatele săpăturii vor fi conform celor prevăzute de evaluarea post-săpătură.

3.6.3 Raportul publicat – parte a evaluării post-săpătură – va conține în mod normal date suficiente și referințe despre proiectul arhivat care să permită și alte interpretări. Rapoartele trebuie în mod normal să integreze rezultatele analizei de specialitate în etapele cercetării sitului pentru a oferi garanția că nu s-a pierdut nici o informație importantă și că situl este prezentat specialiștilor cu cât mai multe date posibil.

3.6.4 Publicarea rezultatelor proiectului se poate realiza într-o multitudine de forme, de la publicațiile arheologice academice convenționale până la, de exemplu, comunicări, simpozioane, colocvii, seminarii, prelegeri, “zile ale porților deschise”, vizite în școli, articole în presă, programe radio și TV, publicații de popularizare și Internet.

3.7 Monitorizarea

3.7.1 Toate lucrările de teren desfășurate în

3.4.6 Subject to confidentiality arrangements specified for the project, the archaeologist, either during fieldwork or as soon as possible after its conclusion, should prepare a structured description of the project suitable for publication or inclusion in national and local data archives.

3.5.1 The research aims of the project may be revised following whatever procedure is used for post-excavation assessment. Even if the research aims remain unchanged, the identification of material which would merit further study will require the project design (see 3.2) to be updated.

3.5.3 The post-excavation project design, or equivalent document, should form part of the project archive (see Appendix 4 for details).

3.6 Analysis

3.6.1 All analysis must conform to the project design or post-excavation project design, any variation must be confirmed by all relevant parties in writing.

3.6.2 All techniques used must be demonstrably fit for the defined purpose(s), and comply with relevant legislation.

3.6.3 Those carrying out the work should be suitably qualified and experienced, and fully aware of the work required under

the project design or post-excavation project design.

3.6.4 All data generated as a result of the analysis phase should be included in the project archive. Data and data interpretation will form part of the publication (see 3.7).

3.7 Publication and dissemination

3.7.1 The publication format should conform to the synopsis in the post-excavation project design.

3.7.2 Subject to the post-excavation project design, the publication report should normally contain sufficient data and references to the project archive to permit interpretations to be challenged. Similarly, reports should normally integrate the results of specialist analysis with the site sequence, in order to ensure that important data are not overlooked, and an informative, interesting account is produced...

3.7.3 Consideration should be given to publicising the results of the project through a range of outlets, from conventional archaeological publications to, for example, site viewing platforms, interpretation panels and lectures, open days and school visits, radio and television programmes, videos and popular publications and the Internet.

3.8 Monitoring

3.8.1 All work must be monitored by the archaeological organisation undertaking the project

vederea Evaluării teoretice sunt monitorizate de arheologii angajați de Direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniu cultural județene, respectiv a municipiului București sau de direcția cu atribuții legale din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor.

3.7.3 Arheologii care întreprind monitorizări trebuie să dovedească flexibilitate dar în același timp trebuie să se asigure că bugetele și limitele de timp asumate contractual sunt respectate.

3.7.4 Monitorizarea trebuie agreată de ambele părți și modalitățile concrete de lucru vor fi stabilite de comun acord.

3.7.5 Orice neconcordanțe cu termenii stabiliți contractual și care sunt sesizate pe timpul monitorizării vor fi aduse la cunoștința arheologului care conduce lucrările cât mai rapid.

3.7.8 Toate costurile presupuse de monitorizare, prevăzute de arheologul care concepe proiectul, trebuiesc acceptate în scris, de toate părțile implicate, și vor face parte din bugetul proiectului.

3.8 Arhive, depozitare, proprietate intelectuală

3.8.1 Toate detaliile privind locul în care va fi depusă documentația și materialul arheologic descoperit vor fi stabilite pe baze contractuale în Proiectul de cercetare arheologică.

3.8.2 Între arheologul care execută săpătura arheologică și muzeul pe al cărui teritoriu de competență se află zona supusă cercetării de teren trebuie să existe un protocol privind depunerea și depozitarea materialului, în cazul în care arheologul nu este angajat de respectivul muzeu.

3.8.3 Întreaga arhivă a săpăturii arheologice, precum și artefactele și ecofactele descoperite vor fi tratate conform legislației în vigoare privitoare la protecția patrimoniului cultural mobil

3.9 Alte considerații

3.9.1 Este obligatoriu ca săpătura arheologică să fie realizată pe baza unui contract, sau a unei alte înțelegeri scrise. Astfel de contracte trebuie să conțină precizări relevante cu privire la: zona afectată marcată pe o hartă; planul/proiectul de cercetare (vezi 3.2); condițiile în care se va realiza accesul la teren; valoarea contractului; obligațiile părților; datele de început și de sfârșit a lucrărilor; programarea, modalitățile și termenele de efectuare a plăților; reglementarea problemelor legate de drepturile de autor; ștampila, data și semnăturile în original ale părților.

3.9.2 Este o practică obișnuită aceea ca drepturile de autor și proprietate asupra hârtiilor și arhivei digitale a săpăturii să rămână la instituția care coordonează săpătura. Aceasta depozitează și materialul (împreună cu muzeul) însoțit de contractele lucrărilor și, în mod normal, transferă titlul și/sau drepturile folosirii datelor în acest stadiu. Aceste înțelegeri pot varia în contract și, pentru evitarea oricărui dubiu, se vor preciza într-un

and, if appropriate, by the national conservation agency, planning archaeologist and commissioning body, or by their nominated representatives.

3.8.4 Monitors, where they are not representing the commissioning body, should bear in mind the need for flexibility, within the stated parameters, in contractual matters such as staff numbers, budgets or timetable.

3.8.5 All monitoring visits must be documented, and agreed by each party.

3.8.6 Non-compliance with the agreed specification or project design must be pointed out by the monitor to the archaeologists undertaking the work, and their client if appropriate, at the earliest opportunity (see ACAO 1993 Appendix E, 17)

3.8.10 Any costs for monitoring to be charged by the planning archaeologist or other monitor must be agreed in writing at the outset of the project

3.9 Archives, ownership and deposition

3.9.1 The requirements for archive preparation and deposition must be addressed at the outset of the project.

3.9.2 The proposed recipient museum or other repository must be contacted at the project planning stage, and arrangements for deposition of the project archive should be detailed in the specification and/or project design

3.9.3 The archive, including all retained artefacts and ecofacts, must be treated and packaged in accordance with the requirements of the recipient museum/repository and national guidelines

3.10 Other considerations

3.10.1 It is advisable for excavation projects to be governed by a written contract or agreement, to which the specification or project design may be attached. Such contracts or agreements should include reference to the defined area of study outlined on a map; to the brief/project outline, specification or project design (see 3.2); to conditions for access; programme, method and timetable for payment; copyright arrangements and be signed and dated by all parties (Darvill and Atkins 1991).

3.10.2 It is normal practice for both the copyright and ownership of the paper and digital archive from archaeological work to rest with the originating body (the archaeological organisation undertaking the work). The originating body deposits the material with the recipient museum or repository on completion of the contracted works, and normally transfers title and /or licences the use of the records at

document scris dreptul de proprietate și de autor.

3.9.3 Materialul copiat sau citat în rapoarte trebuie să fie corect citat, iar drepturile de autor recunoscute și respectate.

3.9.4 Toate aspectele legate de publicitate trebuie să convenite de ambele părți în cadrul contractului.

3.9.6 Arheologul de teren trebuie să respecte cererile investitorului/reprezentantului/ consultantului privind confidențialitatea, dar nu trebuie să-și uite obligația profesională de a face cunoscute rezultatele cercetării arheologice întregii comunități, într-un timp cât mai scurt.

ANEXA 1:

Tehnici de săpătură și tehnici de înregistrare

Acest *Standard* se referă la următoarele metode de săpătură:

- săpătura manuală în suprafață(e) sau șanțuri
- săpătura făcută și cu echipament mecanic în suprafață(e) și șanțuri

Tehnici de săpătură

Există o serie întreagă de tehnici de săpătură arheologică și, deci, în multe cazuri este necesară explicarea criteriilor de selectare a lor. Acolo unde este posibil, prima opțiune trebuie să fie de tehnicile non-distructive, deși, în multe cazuri acesta nu este un mod de a obține destule informații credibile și are dezavantajul major că rezultatul nu poate fi verificat rapid. În toate cazurile însă, metodele alese trebuie să se potrivească scopului definit prin proiect și să fie în acord cu obiectivele cercetării.

a) Tehnici și metode non-distructive

- cercetare geofizică;
- cercetare prin teledetecție (Radar, GPR, fotografie satelitară etc);
- cercetare geochimică;
- cercetare seismică;
- perieghetă (observarea și înregistrarea distribuției spațiale a artefactelor);
  - studii de arhitectură a unor structuri constructive;

Tehnici de înregistrare

Toate înregistrările (scrise, grafice, electronice, fotografice) trebuie să facă pe loc, folosind modalități de înregistrare și formulare specifice acestei activități. Tehnicile de înregistrare trebuie să fie consistente (de ex., raportul publicat trebuie să conțină un sumar al sistemului de înregistrare folosit) și să fie menținute pe

this stage. These arrangements may be varied by contract, and for the avoidance of doubt it is advisable to include statements on ownership and copyright in a written contract or agreement.

3.10.3 Material copied or cited in reports should be duly acknowledged, and all copyright conditions (such as those for Ordnance Survey maps and the National Grid) observed.

3.10.4 All aspects of publicity must be agreed at the outset of the project between the commissioning body and the archaeological organisation or individual undertaking the project.

3.10.5 The archaeologist undertaking the work must respect the requirements of the client or commissioning body concerning confidentiality, but the archaeologist must emphasise his or her professional obligation to make the results of archaeological work available to the wider community within a reasonable time.

ANNEX 1 Excavation techniques and recording techniques

This *Standard* covers the following methods of excavation:

- hand-excavated open areas and/or trenches
- machine-stripped and hand-excavated open areas and/or trenches

There are a number of techniques available for archaeological excavation. In many instances several techniques may be valid under the terms of the brief/project outline, and it will be necessary to explain the criteria for selection. The methods selected must be fit for the defined purpose and therefore related to the research objectives.

An excavation project may be supplemented by non-destructive means of investigation, such as:

- geophysical survey
- remote sensing
- geochemical survey
- earthwork survey
- field scanning (ie observation and mapping of artefact and other distributions)
- standing building survey

Full and proper records (written, graphic, electronic, and photographic as appropriate) should be made for all work, using *pro forma* records and sheets appropriate to the work. A range of recording systems is available, and many archaeological contractors have produced manuals to govern their recording procedures and ensure internal consistency (eg the published report should contain a summary of the recording system

întreaga durată a săpăturii arheologice.

Sistemul de înregistrare trebuie să fie unul potrivit cerințelor proiectului și trebuie totodată să fie acceptat de părțile implicate, inclusiv instituțiile care trebuie să primească date sau arhiva săpăturii (RAN). Este necesară încadrarea topografică a zonei/sitului în rețeaua națională de coordonate ST70; este obligatorie corelarea întregului plan și desenelor cu rețeaua topografică a sitului; va fi asigurată menținerea registrelor și planurilor, desenelor, fotografiilor, descoperirilor deosebite etc și copierea înregistrărilor pe materiale durabile.

Simpla înregistrare mecanică a materialelor nu-l absolvă pe arheolog de obligația de a interpreta pe loc, cât se poate de precis, natura și sensul depozitelor arheologice descoperite în contextul sitului.

ANEXA 2:

Conținutul raportului de evaluare post-săpătură

Nivelul detaliului impus de raportul de evaluare post-săpătură va depinde de cantitatea și complexitatea datelor și extinderea la care ajunge cercetarea în urma studiului materialelor rezultate din săpătură, ceea ce înseamnă o evaluare suplimentară.

În mod normal, un astfel de raport trebuie să conțină:

1 Introducere:

- scopul proiectului (sitului/siturile implicate)
- circumstanțele și datele din teren și din activitățile anterioare de la fața locului
- comentarii privind organizarea raportului

2 Scopurile inițiale ale cercetării

3 Istoricul documentat al sitului(rilor) - pe scurt

4 Prezentarea rezultatelor imediate ale săpăturii

5 Sumarul arhivei sitului și activitatea dusă pentru a ajunge la evaluare

- înregistrările de date de sit: cantitate, activitatea de înregistrare imediat după terminarea săpăturii
- descoperiri: catalog primar de materiale și înregistrări, cantitate, tip, varietate, stadiu de preservare, activitatea dusă după încheierea săpăturii
- materiale asociate: evidența oaselor umane și animale descoperite, scoici, eșantioane (organice, dendrocronologice, monoliți), cantitate, tip, varietate, grad de preservare, tratamente aplicate asupra acestor materiale după încheierea săpăturii
- înregistrări documentare: lista izvoarelor importante descoperite, cantitate, varietate, importanța studierii lor în etapa de după încheierea săpăturii

used).

The recording system used should be one that is appropriate to the requirements of the project in question and should be agreed with relevant parties including the body that is to receive the archive. It should entail relating the site and excavation areas to the National Grid and the Ordnance Survey datum; relating all plan and section drawings to the site grid; maintaining written registers of all plans, drawings, photographs, special finds, samples, etc and compiling records on suitable, durable materials. Mere mechanical recording of material does not, however, absolve the archaeologist from the need to interpret, as far as possible on site, the nature and meaning of deposits, features and the site itself.

ANNEX 2:

Contents of post-excavation assessment report

The level of detail required in the post-excavation assessment report will depend on the quantity and complexity of data and the extent to which those factors have required additional study of the material in order to form a reliable assessment.

A post-excavation assessment report will normally contain:

1 Introduction:

scope of the project (eg sites involved)
circumstances and dates of fieldwork and previous work
comments on the organisation of the report

2 Original research aims

3 Summary of the documented history of the site(s)

4 Interim statement on the results of fieldwork

5 Summary of the site archive and work carried out for assessment:

site records: quantity, work done on records during post-excavation assessment

finds: factual summary of material and records, quantity, range, variety, preservation, work done during post-excavation assessment

environmental material: factual summary of human and animal bone, shell and each type of sample (eg bulk organic, dendrochronological, monolith), quantity, range, variety, preservation, work done on the material during post-excavation assessment

documentary records: list of relevant sources discovered, quantity, variety, intensity of study of sources during post-excavation assessment

6 Potential of the data:

6 Potențialul informațiilor:

- o estimare a gradului de îmbogățire a arhivei cu informații care să atingă scopurile cercetării în cadrul proiectului. Diferite categorii de informații trebuie aduse într-o manieră integratoare, date care să fie subordonate proiectului.
- o apreciere a potențialului pe care îl au noile informații de a dezvolta alte teme de cercetare, contribuția pe care acestea o pot avea în construcția unor noi proiecte și în dezvoltarea metodologiei cercetării.

7 Scurtă apreciere a potențialului noilor informații

Aprecierea va fi realizată în termenii importanței locale, județene, regionale și naționale și vor include orice informații adiționale considerate a fi necesare.

Informațiile adiționale vor include:

- ilustrații la o scară corespunzătoare;
- date suficiente indexate sau listate în anexe și/sau detalii ale conținutului arhivei proiectului, care să poată să genereze noi interpretări sau concluzii;
- index, alte referințe sau considerații.

ANEXA 3:

Conținutul anexelor conținând date

Un raport asupra datelor înregistrate este necesar. Conținutul său este listat aici pentru orientare. Nivelul detaliilor depinde de complexitatea și cantitatea informațiilor obținute.

Un astfel de raport trebuie făcut imediat după fiecare etapă, sau etapă anuală de săpătură în cazul proiectelor multianuale. Are o structură aplicabilă înregistrărilor unei săpături și constituie baza unei analize ulterioare care să fie inclusă în arhiva sitului.

1. Liste de date:

Trebuie să conțină:

- numere de inventar cu descrieri sumare
- alte documente scrise
- planuri, secțiuni și ilustrații realizate la o scară corectă
- fotografii adnotate
- liste cu obiecte mărunte, cu numere de inventar și scurte descrieri ale obiectelor importante

Această listă, însoțită de o descriere și o explicație (de ce au fost luate acele eșantioane) va fi înaintată muzeului de destinație.

2. Evaluare narativă a sitului

Principalul scop al acestei secțiuni este să explice:

- relația dintre grupuri și context;
- descoperirile importante;
- interpretări la prima vedere;

a discursive appraisal of the extent to which the site archive might enable the data to meet the research aims of the project. Different classes of data should be discussed in an integrated fashion, subdivided according to the research aims of the project

a statement of the potential of the data in developing new research aims, to contribute to other projects and to advance methodologies

7 A summary of the potential of the data in terms of local, regional, national and international importance

Additional information will normally include:

supporting illustrations at appropriate scales
sufficient supporting data, tabulated or in appendices, and/or details of the contents of the project archive, to permit the interrogation of the stated conclusions

index, references and disclaimers

ANNEX

Contents of a data structure report

3:

A data structure report is a requirement in Scotland. Its contents are listed here for guidance. The level of detail required will depend on the quantity and complexity of data.

A data structure report should be produced speedily after each fieldwork exercise or season of fieldwork. It provides a structure for the records of an excavation, and is the basis for further analysis and final archiving of the site archive. It includes:

1 Lists of data

- context numbers with brief descriptions
- other written documents
- plans, sections and other illustrations
- photographs (annotated)
- small finds lists, with context numbers and brief descriptions of important objects

This list is copied to the Queen's and Lord Treasurer's Remembrancer, forming the basis for allocating finds to a museum with a description and explanation of why environmental archaeology samples were taken.

2 A narrative account of the site sequence explaining

the relationship between groups of contexts
important finds
provisional interpretations

- diagrame secvențiale, planuri și alte diagrame, după cum este nevoie;
- eșantioane arheologice de mediu;

sequence diagrams, sketch plans and other diagrams as required
environmental archaeology samples

ANEXA 4:

Recomandări pentru arhivele digitale

Proiectele variază în organizare și modul de aplicare, chiar atunci când standardele de folosire sunt foarte clare. Această anexă cuprinde totuși o listă pentru diferitele tipuri de date care să fie incluse în arhiva digitală a săpăturii. Atunci când aceste date nu există, ele trebuie create. Dacă nu sunt potrivite unui format digital, trebuie digitizate.

Arhiva are două componente:

1. arhiva minimală este o bază de date cu un nivel de înregistrare sub formă de index
2. alte seturi de date asociate în funcție de situație.
3. date topografice și cartografice digitale

Astfel, arhiva trebuie să cuprindă:

1. Nivel de înregistrare sub formă de index

Baza de date a descoperirilor structurată, cu un nivel de înregistrare tip index al cercetării, conform standardelor stabilite pentru RAN. Conținutul exact și structura acelei înregistrări trebuie dezvoltat în acord cu cerințele RAN convenite înainte de începerea proiectului cu instituțiile cu atribuții în acest domeniu pentru a asigura adăugarea datelor obținute la baze de date deja existente fără a mai fi nevoie de introducerea manuală a noilor date.

2. Alte seturi de date asociate

Alte seturi de date asociate sunt cele definite în cadrul proiectului, trebuie incluse în arhiva digitală și trebuie să cuprindă, după caz, minimum:

- proiectul de cercetare în formă digitală,
- modificări ale proiectului de cercetare (dacă există)
- Raportul de evaluare teoretică sau de teren (dacă nu a fost încă anexat)
- Raport de supraveghere (dacă nu a fost încă anexat)
- Raportul tehnic al săpăturii și matricea stratigrafică (dacă nu a fost încă anexat)
- Raportul de evaluare post-săpătură
- Raportul final de săpătură,
- bazele de date specializate
- fotografiile digitale
- seturi de date geo-spatiale, topografice, cartografice etc
- toate planurile și hărțile digitale și digitizate.

Datele

ANNEX 4: Recommendations for digital archives

Projects vary in their organisation and implementation, even where standards and best practice are employed. This annexe thus provides a checklist for the types of data to be included in the digital archive of an excavation. Where those data do not exist they need not be created. Where they are not available in digital format, they need not be digitised. The archive has two components: the minimum archive is the index level record; with other materials as appropriate. Thus, the archive should consist of:

1. Index level record An index level record for the investigation conforming to relevant standards. The exact content and structure of that record should be developed in consultation with relevant heritage agencies and identified in the project design. Local circumstances will dictate form of delivery though digital supply should be preferred, in order that the record may be appended to existing databases without the need for manual data entry.

2. Other associated data sets

Other associated data sets as identified should be included in the digital archive:

project specification documents,
updated project design documents,
desk-based assessment report (where this has not already been archived)
field evaluation report (where this has not already been archived),
watching brief report (where this has not already been archived),
post excavation report,
comprehensive excavation report and site matrix,
specialist databases,
digital images,
geo-spatial data sets including any digitised plans or maps.

The precise composition of the archive will vary with local circumstances. For example, existing standards, such as those from English Heritage (see 'The Management of Archaeological Projects' 2nd edition 1991 aka 'MAP2') may govern the content of the full archive.

Data creation

All data created as part of a project design should follow standards and guidelines for good practice. Data

Toate datele create ca parte a proiectului trebuie să fie elaborate potrivit standardelor și procedurilor specifice. Toate datele înregistrate trebuie să fie conforme cu standardele acceptate. Datele trebuiesc depozitate în arhive digitale și trebuie să fie consistente în raport cu cerințele respectivei arhive.

that is being deposited in a digital archive and should be supplied in a form consistent with that archive's deposition guidelines.